

РЕШЕНИЕ

№ 4477

гр. София, 05.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XIX КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 16.06.2023 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Катя Аспарухова

**ЧЛЕНОВЕ: Мария Ситнилска
Елка Атанасова**

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **3543** по описа за **2023** година докладвано от съдия Мария Ситнилска, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административно процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 11, ал. 4 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (ЗСПЗЗ).

Образувано е по касационната жалба на Т. К. И. срещу решение от 01.11.2022 г., постановено по адм. д. № 57209/2018 г. по описа на Софийския районен съд, с което е оставена без уважение жалбата му срещу решение по протокол №200/24.07.2018 г. на Общинска служба по земеделие „С.“, в частта му, с която е отказано признаване на правото на възстановяване на собствеността с план за земеразделяне на следните недвижими имоти: нива-2.000 дка., III кат., м. „Б.“; нива-0.500 дка., III кат., м. „Б.“; нива-1.000 дка., IV кат., м. „Татарка“; нива-3.500 дка., IV кат., м. „Обреща“; нива-1.000 дка., IV кат., м. „Г.“; нива-1.000 дка., IV кат., м. „Барите“; ливада-2.000 дка., IV кат., м. „М.“; ливада-1.000 дка., IV кат., м. „Г.“; нива-1.000 дка., IV кат., м. „Л. бара“; ливада-1.000 дка., IV кат., м. „Л. бара“ и нива-1.000 дка., IV кат., м. „Т.“. Излагат се доводи за неправилност на обжалваното решение поради нарушение на материалния закон, съществено нарушение на съдопроизводствените правила и необоснованост - отменителни основания по чл. 209, т. 3 от АПК. Твърди се неправилност на извода, че имотите не са индивидуализирани с граници и площ, което е пречка за възстановяването им в стари реални граници. С депозирано по делото „допълнение към въззивна жалба“ са представени нови писмени доказателства.

Подробни съображения са изложени и в депозираните по делото писмени бележки. Претендира се отмяна на оспореното решение и постановяване на ново по съществото на правния спор.

Ответникът Общинска служба по земеделие „С.“ (ОСЗ „С.“) чрез процесуалния си представител изразява становище за неоснователност на касационната жалба по съображения подробно изложени в депозираните по делото писмен отговор и писмени бележки.

Представителят на С. градска прокуратура изразява становище за неоснователност на касационната жалба.

Настоящият касационен състав, след като се запозна с доказателствата по делото, прецени доводите на страните и съобрази валидността, допустимостта и правилността на обжалвания съдебен акт, намира касационната жалба за **ОСНОВАТЕЛНА** по следните съображения:

Съобразно чл. 218 от АПК касационната инстанция дължи произнасяне само относно наведените в жалбата касационни оплаквания, като следи служебно за валидността, допустимостта и съответствието на решението с материалния закон.

Решението на Софийския районен съд е валидно и допустимо.

С решение от 01.11.2022 г., постановено по адм. д. № 57209/2018 г. по описа на Софийския районен съд е „оставена без уважение“ жалбата на Т. К. И. срещу решение по протокол № 200/24.07.2018 г. на ОСЗ „С.“, в частта му, с която е отказано признаване на правото на възстановяване на собствеността с план за земеразделяне на следните недвижими имоти: нива-2.000 дка., III кат., м. „Б.“; нива-0.500 дка., III кат., м. „Б.“; нива-1.000 дка., IV кат., м. „Татарка“; нива-3.500 дка., IV кат., м. „Обреца“; нива-1.000 дка., IV кат., м. „Г.“; нива-1.000 дка., IV кат., м. „Барите“; ливада-2.000 дка., IV кат., м. „М.“; ливада-1.000 дка., IV кат., м. „Г.“; нива-1.000 дка., IV кат., м. „Л. бара“; ливада-1.000 дка., IV кат., м. „Л. бара“ и нива-1.000 дка., IV кат., м. „Т.“.

От правна страна решението е мотивирано с липсата на съществуващи или възстановими стари реални граници по смисъла на чл. 18а от ППЗСПЗЗ, което правилно е възприето от административния орган като пречка за признаване на правото на възстановяване на собствеността с план за земеразделяне. При установяване на фактите са възприети единствено констатациите на вещото лице от приетата по делото съдебно-техническа експертиза.

Предмет на контрол по реда на чл. 14, ал. 3, изр. 3 от ЗСПЗЗ във връзка с чл. 145 и сл. от АПК пред Софийския районен съд е решение по протокол № 200/24.07.2018 г. на ОСЗ „С.“, в частта му, с която е отказано признаване на правото на възстановяване на собствеността с план за земеразделяне на следните недвижими имоти: нива -2.000 дка., III кат., м. „Б.“; нива-0.500 дка., III кат., м. „Б.“; нива-1.000 дка., IV кат., м. „Татарка“; нива-3.500 дка., IV кат., м. „Обреца“; нива-1.000 дка., IV кат., м. „Г.“; нива-1.000 дка., IV кат., м. „Барите“; ливада-2.000 дка., IV кат., м. „М.“; ливада-1.000 дка., IV кат., м. „Г.“; нива-1.000 дка., IV кат., м. „Л. бара“; ливада-1.000 дка., IV кат., м. „Л. бара“ и нива-1.000 дка., IV кат., м. „Т.“. Собствеността на имотите в [населено място] се възстановява съгласно декларираните имоти в Е. регистър от 1946 г. Съгласно удостоверение №222/31.10.1996 г., издадено от Кметството на [населено място], Б. К. И. притежава имот с размер на 5.7 дка. В Е. регистър на [населено място] от 1946 г. на Б. В. Т. няма деклариран имот. Съгласно удостоверение №54/20.06.1996 г. на ТКЗС Ч., [населено място] в архива съществува молба-декларация при влизане в ТКЗС за 12.1 дка. на името на Б. К. И., записани като обща площ без местности. По

преписка вх. № 17280А и Е. регистър на [населено място] от 1946 г, партида 121 на наследници на В. В. В. са признати и възстановени 3 бр. имоти с обща площ 7.0 дка. По преписка с вх. № 19613 на името на Б. К. И. в землището на [населено място] са признати и възстановени два имота на обща площ 3.8 дка. По преписка вх. № 17280 за землището на [населено място] на името на Б. В. Т. са признати два имоти на обща площ 1.9 дка. Същите са възстановени с план за земеразделяне с решение по чл. 27 от ППЗСПЗЗ в имот №065011. В решението изрично е посочено, че се издава на основание решение на Софийския районен съд по гр. д. № 2381/2001 г., влязло в сила на 05.1.2001 г., с което е прогласено за нищожно решение № 17000/10.08.2000 г. по преписка по заявление № 17280/1991 г. на ПК „Нови Искър“.

В производството пред Софийския районен съд е прието заключение от съдебно-техническа експертиза, което изцяло и безкритично е възприето от решаващият състав.

Касационната инстанция намира, че в производството пред Софийския районен съд е допуснато съществено нарушение на съдопроизводствените правила, което е довело до необоснованост.

Правото на собственост върху земеделски земи се възстановява по реда на ЗСПЗЗ чрез посочените в закона способи: в стари (съществуващи или възстановими) реални граници в рамките на територията по чл. 18г, ал.1, т.2 и т. 3 от ППЗДПЗЗ, отразена в картата за възстановяване на тези земи, а правото на собственост на земи, чиито реални граници не могат да се установят, се възстановяват в нови реални граници - чрез план за земеразделяне в рамките на територията по чл. 18г, ал.1, т. 4 от ППЗСПЗЗ. Предпоставките, пораждащи правото на възстановяване на собствеността върху земеделски имоти в старите им граници, съгласно чл. 10, ал.1 от ЗСПЗЗ, чл. 18а и чл. 18б от ППЗСПЗЗ, са имотите да са принадлежали на лицата, които претендират възстановяване на собствеността върху тях или на техен наследодател към момента на образуване на ТКЗС и ДЗС, към този момент да са имали характер на земеделски земи, техните граници да могат да бъдат установени въз основа на заснемане в изготвени преди образуване на ТКЗС и ДЗС планове и снимки от категорията на посочените в чл. 18б ал.1 от ППЗСПЗЗ, въз основа на топографски белези от категорията на посочените в чл. 18а от ППЗСПЗЗ или чрез анкетиране по реда на чл. 18б ал.2 и сл. от ППЗСПЗЗ.

В случая към касационната жалба са приложени нови писмени доказателства, които не са събрани в хода на производството пред Софийския районен съд. С оглед забраната за установяване на нов факти в касационната производство, делото следва да бъде върнато на Софийския районен съд за ново произнасяне при съобразяване на приложените към касационната жалба писмени доказателства.

На следващо място, в обжалваното решение липсва излагане от страна на решаващият състав на собствени мотиви по съществуването на правния спор. Липсва посочване защо счита, че са налице отрицателните предпоставки (пречки) за възстановяване на правото на собственост. Единствено са цитирани констатациите на вещото лице, посредством израза „според вещото лице“, без същите да бъдат обсъдени и подведени под хипотезата на приложимата правна норма.

Съгласно чл. 12 от ГПК във връзка с чл. 144 от АПК, съдът следва да преценява всички доказателства по делото и доводите на страните по вътрешно убеждение, като основава решението си върху приетите от него за установени обстоятелства по делото и върху закона (чл. 235, ал. 2 от ГПК). Според чл. 236, ал. 2 от ГПК, към решението си

съдът излага мотиви, в които се посочват исканията и възраженията на страните, преценката на доказателствата, фактическите констатации и правните изводи на съда. Именно в мотивите на съдебното решение следва да бъдат изложени фактите и обстоятелствата, които съдът е приел за установени въз основа на преценката на събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, и по вътрешно убеждение. Съобразно приетите за установени обстоятелства, съдът следва да квалифицира фактите и да направи съответните правни изводи, които също следва да бъдат изложени в мотивите на решението. В нарушение на чл. 172а, ал. 2 от АПК, решаващият състав не е обсъдил всички доказателства и становищата на страните относно административния акт. Съдът безкритично изцяло е възприел изводите на вещото лице в представеното заключение по назначената съдебно-техническа експертиза, като дословно ги е възпроизвел в мотивите на решението. Игнорирани са другите представени по делото доказателства. Съгласно чл. 202 от ГПК във връзка с чл. 144 от АПК съдът не е длъжен да възприема заключението на вещото лице, а го обсъжда заедно с другите доказателства по делото. Съдът е длъжен и сам да следи дали представеното заключение е пълно, ясно и обосновано. Оспорването или неоспорването на заключението на експертизата е без правно значение за задължението на съда по чл. 202 от ГПК. Оценката на заключението на вещото лице във всички случаи следва да се мотивира от съда. Липсата на собствени и съществени мотиви в дължимите обем и смисъл винаги е съществено нарушение на съдопроизводствените правила.

Допуснатото съществено процесуално нарушение представлява касационно основание по чл. 209, т. 3 от АПК за отмяна на обжалваното съдебно решение по реда на чл. 221, ал. 2, предл. 2 от АПК. Налице са условията на чл. 222, ал. 2, т. 1 от АПК, след отмяна на неправилното решение делото да се върне за ново разглеждане от друг състав на първоинстанционния съд, който да разгледа по същество жалбата на Т. К. И. против решение по протокол № 200/ 24.07.2018 г. на ОСЗ „С.“. При новото разглеждане на делото съдът следва да извърши цялостна преценка на всички относими и допустими доказателства, които са събрани по делото, включително и приложените към касационната жалба, да изрази становище по въведените възражения на страните и да обоснове фактическите и правните си изводи относно релевантните по спора факти и обстоятелства.

При този изход на спора на основание чл. 226, ал. 3 АПК по исканията за присъждане на разноски следва да се произнесе първоинстанционният съд при новото разглеждане на делото.

Предвид изложеното и на основание чл. 221, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, XIX-ти касационен състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалбата на Т. К. И. решение от 01.11.2022 г., постановено по адм. д. № 57209/2018 г. по описа на Софийския районен съд.

ВРЪЩА делото за ново разглеждане от друг състав на Софийския районен съд. Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:1.

2.